

MASARYKOVA UNIVERZITA

Pedagogická fakulta

Katedra výchovy ke zdraví

Sexuální deviace

Seminární práce

Vypracovala: Lenka Grmelová

UČO: 357185

Předmět: RV2BP_3RZ Reprodukční zdraví

Zadala: PhDr. Mgr. Jitka Reissmannová, Ph.D.

V Brně dne 14. 12. 2013

Sexuální deviace

Sexuální deviace, dnes častěji zvané parafilie, jsou sexuální impulzy, fantazie nebo praktiky, které jsou neobvyklé, deviantní nebo bizarní. Jedinec opakovaně prožívá intenzivní sexuální touhy a fantazie týkající se neobvyklých objektů nebo aktivit, kterým buď touhám vyhoví, nebo je jimi citelně obtěžován. (WEISS, 2008)

Preference je přítomna nejméně 6 měsíců a jedná se o celoživotní a **trvalou charakteristiku** individua. (WEISS, 2008)

Za normální sexuální aktivity považujeme ty, které se odehrávají mezi psychosexuálně a somatosexuálně dostatečně zralými a pokrevně v přímé linii nespřízněnými partnery, a jež nevedou k jejich psychickému nebo tělesnému poškození. (WEISS, 2008)

Je nutné od sebe **rozlišovat sexuální deviace a deviantní chování**. Vnější projevy (chování) nemusí vypovídat o sexuálních preferencích, takže deviantní chování nemusí znamenat přítomnost deviace a normální chování neznamená hned sexuální normalitu. Známé příklady jsou například agresivní sadistické chování u vojáků po vyhrané válce, i když žádnou deviaci nemají. (WEISS, 2008)

Dříve se uvádělo jako nejběžnější příklad homosexuální chování vězňů ve věznicích, ale homosexualita již není od roku 1992, kdy nebyla uvedena v 10. revizi Mezinárodní klasifikace nemocí a souvisejících zdravotních problémů (MKN-10) vydané WHO, považována za nemoc.

Rozlišujeme:

- **Deviace v aktivitě** - poruchy ve způsobu dosahování sexuálního vzrušení a uspokojení
- **Deviace v objektu** - poruchy sexuální motivace neadekvátním zaměřením erotické touhy, tedy tím, na jaký objekt je člověk sexuálně orientován
- **Deviace kombinované**

(JANIKOVÁ, 2012)

Sexuální deviace v aktivitě

Voyeurismus - vzrušení je dosahováno sledováním intimního počínání nic netušících anonymních objektů, spojeného většinou s masturbací, dotýčný dává přednost tomuto před partnerskými sexuálními aktivitami (sleduje souložící páry, svlékající se osoby, má už své vytipované objekty). (JANIKOVÁ, 2012)

Exhibicionismus - vzrušení je dosahováno odhalováním genitálu před neznámými dívkami či ženami, může být spojeno s erekcí nebo masturbací, nenavazuje žádný kontakt, nekomunikuje, stačí, že byl kolemjdoucím viděn. (JANIKOVÁ, 2012)

Frotérismus – vzrušení je dosahováno třením se o anonymní, neznámé ženské oblečení v tlačenicích, muži předstírají, že se dotkli těla ženy náhodou a neúmyslně, ale přináší jim to vzrušení, často doprovázeno ejakulací, kdy to pak ženy mohou doma zjistit, že se staly obětí. (JANIKOVÁ, 2012)

Tušérství – vzrušení doteky intimních míst anonymních ženských objektů, deviant sáhne jakoby náhodou na ňadro, hýždě, genitál neznámé ženy (park, tramvaj), často současně s frotérismem, jde již o kontaktní deviantní chování, narušuje fyzické teritorium, jedná se tedy o mírnější formu přímé agrese. (JANIKOVÁ, 2012)

Patologická sexuální agresivita – vzrušení je dosahováno překonáváním odporu napadeného anonymního ženského objektu a minimalizací jeho kooperace, patří k nejnebezpečnějším deviacím, agresor si svou oběť vyhlédne, sleduje ji, pak ze zálohy napadne (opuštěné místo, výtah), povalí ji na zem, vyhrožování, může použít zbraň, vyžaduje pak soulož, orální dráždění či masturbaci. Ne však každý muž, který se dopouští sexuálního násilí, je deviantní sexuální agresor, většina pachatelů trpí jinými poruchami! (JANIKOVÁ, 2012)

Agresivní sadismus – devianti pro dosažení vzrušení potřebují objekt svého zájmu před stykem, během či místo styku učinit nehybným. Agresivním sadismem často trpí sexuální vrazi. (JANIKOVÁ, 2012)

Sadomasochismus - upřednostňování sexuálních aktivit spojených s omezováním osobní svobody, působením bolesti nebo pokořováním, situace mohou být i hrané a souhlasné. **Sadismus** – vzrušení dosahováno dominancí, totální kontrolou objektu, fyzické a duševní utrpení oběti sadistu vzrušuje. **Masochismus** – vzrušení dosahováno totálním odevzdáním se partnerovi, vlastním ponížením či utrpením.

Za projevy sadomasochismu bývají považovány i mnohé ze sexuálních praktik, které

bývají uváděny v různých populárních „seznamech úchylek“ (manipulace s exkrementy, škracení, vkládání předmětů nebo bodání do genitálií nebo bradavek atd.)

Erotografomanie – psaní dopisů s erotickým obsahem.

Telefonní skatofilie – anonymní telefonáty s erotickým obsahem.

Klysmafilie – vaginální nebo anální stimulace přijímáním klystýru, obvykle naplněného vodou.

Uretální manipulace – erotický zájem koncentrován na oblast močové trubice, vsunování objektů.

Triolismus – pozorování partnerky při sexuálním styku s jiným mužem, ukazování nahé partnerky jiným nebo naslouchání o sexuálních zkušenostech s jiným mužem, od voyeurismu se liší tím, že druhá osoba není cizí a probíhá s jejím souhlasem.

(JANIKOVÁ, 2012)

Sexuální deviace v objektu

Pedofilie je erotické zaměření na objekty v prepubertálním věku, nejčastěji 5 – 12 let. Pedofilové preferují jak fyzickou nezralost, tak i dětské chování, rozeznáváme heterosexuální, homosexuální a bisexuální. **Hebefilie** - muži jsou zaměřeni na dospívající dívky, nejčastěji ve věku 6-11 let, a vytvářejí si užší vazbu k objektu. **Efebofilie** je zaměření na dospívající hochy ve věku 12-15 let, chovají se k nim agresivněji. (JANIKOVÁ, 2012)

Fetišismus je erotické zaměření na neživé předměty nebo na části těla, které zastupují normální sexuální objekt, měl by být diagnostikován pouze v případech, kde je fetiš nejdůležitější, nebo bezpodmínečnou podmínkou vzrušení, často se jedná o části oblečení, prádlo, boty, specifické látky jako kůže, latex, černá lesklá umělá hmota. Masturbace s předměty, zapojení do partnerských aktivit, často bývají postihováni za krádeže prádla např. z prádelních šnůr. (JANIKOVÁ, 2012)

Parcialismus bývá považován za poddruh fetišismu. Jde o parafilii, kdy sexuální aktivity nebo erotický vztah nejsou všestranně zaměřeny na celou bytost, ale jen na tělo nebo jeho část (často ženské nohy či kotníky). Parciální zaměření na dospělé tělo nebo genitálie se však obvykle považují za normální. (WEISS, 2008)

Tranvestitismus – vzrušení je dosahováno převlékáním se do šatů opačného pohlaví, někdy i vystupováním v roli opačného pohlaví. Rozlišuje se od transsexuálního transvestitismu, kde účelem je ztotožňování se s rolí opačného pohlaví. (WEISS, 2008)

Nekrofilie – prostá touha být v přítomnosti mrtvého těla, fascinace pohřby a mrtvolami až po líbání, objímání, cunnilinctus, vaginální či anální soulož s mrtvým tělem. (JANIKOVÁ, 2012)

Zoofilie- preference zvířat jako sexuálních objektů, dochází k felaci, cunnilinctismu, anální i vaginální souloži nebo masturbaci, o deviaci mluvíme v případě, že jedinec dává tomuto přednost před lidským sexuálním partnerem, někdy se vyskytují situačně, kdy má jedinec je zvířatům přístup a nemůže se realizovat s přiměřeným partnerem. (JANIKOVÁ, 2012)

Léčba

V dnešní době si psychiatři a sexuologové převážně nekladou za cíl vyléčit parafilii a změnit zaměření sexuality na standardní, ale naučit parafilika se svou odlišností žít. Metody mohou být založeny například na principech normalizace, potlačování parafilního chování a tužeb, nácvik „normálního“ chování, nácvik vyhýbání se rizikovým situacím. Dále pak hledání náhradních způsobů neškodné realizace tužeb a uvolnění sexuálního napětí, např. masturbace, náhradní sexuální aktivity s nepreferovanou osobou, souhlasné hrané násilí atd. (KOLÁŘSKÝ, 2008)

Farmakologické a chirurgické metody (útlum sexuálního puzení, kastrace, v minulosti též pokusy o hormonální změnu orientace) jsou předmětem odborných sporů. Mají nanejvýš pomocný účinek na snížení sexuální touhy, avšak parafilii samu o sobě ani postoje a návyky pacienta přímo nezmění. (KOLÁŘSKÝ, 2008)

Metody mozkové chirurgie, k nimž někteří neurochirurgové vzhlíželi v 60. a 70. letech 20. století (první provedl roku 1962 Roder, v Německu bylo v letech 1962–1979 operováno 75 pacientů) spočívají v cíleném poškození domněle příslušné části mozku a nejsou dostatečně teoreticky zdůvodněné, úspěšné vyvinuté ani osvědčené. Již několik desítek let se všeobecně neprovádějí. (WEISS, 2008)

Sexuální deviace a právní řád

V evropském právním systému je pevně zakořeněna zásada, že člověk nemůže být souzen ani trestán za své city nebo tužby. Samotné sexuální deviace nejsou předmětem právní úpravy. Regulace chování by tedy měla platit pro všechny stejně bez ohledu na to, zda je u nich diagnostikována nějaká parafilie. V některých případech je však považována za polehčující nebo odpovědnosti zprošťující okolnost.

Do konfliktu se státní mocí se může dostat i ten, kdo své voyerské, exhibicionistické, frotérské, sadomasochistické, fetišistické, pedofilní, zoofilní, nekrofilní nebo jiné tendence projevuje způsobem, který narušuje veřejný pořádek, osobní svobodu, majetková práva, veřejnou mravnost, práva zvířat nebo podobné hodnoty. (WEISS, 2008)

Použité zdroje

- Weiss, Petr: *Sexuální deviace: Klasifikace, diagnostika a léčba*. Portál, Praha, 2008, 2. vyd.
- Janiková, Hana: *Sexuální úchytky, deviace a aberace*. Benepal, Praha, 2012.
- Kolářský, Aleš: *Jak porozumět sexuálním deviacím: Teoretická východiska sexodiagnostiky – cesta k tvorbě názoru a k realizaci sexuality v mezích zákona*. Galen, Praha, 2008.